

тику; вивчення казок, легенд, загадок; використання художньої літератури природничого змісту.

При екологічному вихованні дошкільників необхідно показати дітям унікальність, красу і універсальність (природа – середовище життя всіх істот, включаючи людину; об'єкт пізнання, задоволення її етичних і естетичних потреб; і лише потім – об'єкт людського споживання). Ми повинні охороняти природу не лише тому, що вона нам щось дає, а й тому, що вона самоцінна. Тобто девізом в роботі з дітьми повинно стати: «Не зламай – якщо можна, не рубай – якщо можна, пожалій – ти це можеш».

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. – Київ, 2021. – 47 с.
2. Добровольський В. В. Екологічні знання : навч. посіб. / В. В. Добровольський. – Київ : ВД «Професіонал», 2005. – 304 с.
3. Кот Н. М. Спільна робота дошкільного закладу та сім'ї з екологічного виховання / Н. М. Кот // Дитячий садок. – Київ, 2001. – № 45.
4. Плохій З. П. Виховання екологічної культури дошкільників / З. П. Плохій. – Київ, 2002.
5. Поніманська Т. І. Моральне виховання дошкільників / Т. І. Поніманська. – Київ, 1993.

МЕТОДОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БЕЗПЕКИ МЕНЕДЖЕРІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Рідей Н. М.¹, Титова Н. М.², Слабецький О. М.³, Петровская О. В.⁴
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
E-mail: ¹natalia.ridei@gmail.com, ²titnat2008@ukr.net,
³ukrivatekstil@gmail.com, ⁴petrolka9@gmail.com*

Встановлено семантику державного регулювання національною безпекою, визначено системоутворюючі функції державного управління національною безпекою – цілеорієнтовані, організаційно-управлінські, субординаційно-координаційні, контрольно-наглядові, планувальні та технічно-регулюючі впливи суб'єктів управління безпекою, які спрямовані на реалізацію національних інтересів суверенітету України.

Встановлено, ризики системного характеру організації освітнього процесу у ЗВО, які порушують межі витривалості системи про-

фесійної підготовки майбутніх менеджерів, у наростаючому потенціалі дискредитують право учасників процесу на соціальний захист з правовими гарантіями здобуття освіти, вільного обрання напряму наукового пошуку, професійного розвитку та пролонгованої зайнятості : свободу спілкування та академічних комунікацій для самоосвіти та самоменеджменту, свободу волевиявлення власної думки та обґрунтованих умовиводів, свободу вироблення та прийняття управлінсько-адміністративних рішень – інституційного, громадсько-локального, галузевого, екосистемного характеру здійснення управлінського впливу; особисту свободу самоідентифікації, національної самовизначенності, обрання кола міжособистих та професійних взаємин гармонізації соціально-побутової, навчально-науково-пізнавальної сфери публічного управління; свободу громадянської участі у самоврядуванні та абдикації у сфері освіти, науки й інноватики.

Провідною ідею педагогічної проблематики дослідження та забезпечення діппідготовки майбутніх менеджерів для формування професійної компетентності безпеки в ЗВО є обґрунтування її структури у системно-управлінських компонентах якості й безпеки та захисту особистої гідності випускника як суспільного провідника гарантій національних інтересів, що передбачає володіння: важливими якостями менеджерами, емерджентно-управлінськими здатностями, вміннями й навичками, готовністю та сформованістю професійної компетентності безпеки з методології наукового пізнання та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін у галузі безпеки та управління нею у транскордонному, національному, регіональному та локальному вимірі інституційної та персональної взаємодії.

Встановлено та розкрито цільову семантику державного регулювання національної безпеки, яка орієнтована на необхідність задоволення суспільно-політичного замовлення – на майбутніх менеджерів з професійною компетентністю безпеки у змістовому наповненні проблемно-інтегрованого модуля «Управління безпекою соціокультурних форм організації освітнього процесу ЗВО». Синергетичний синтез поліпрофільної векторності та інтенсивності міжсистемної гармонізації у сферах безпеки як-то: *персональна безпека простору* (навколишнього середовища – природного, соціального, інформаційно-технологічного, професійного, сімейно-побутового), особиста автономність, вияв волі, свободи (вибору, слова, реалізації, волевиявлення, напряму наукового пізнання), обрання професійного іміджу та його вебо-, науково-метричне представлення, відповідність та/або суспільне сприйняття акмеологічної самовизначенності та самоідентичності «Я»-безпеки, професійного реноме, статусу суспільного сприйняття, вебо-

метрики особи; *науково-технічна, інституційно-дослідницька безпека* едохкратичної спроможності, академічної інтелектуальної спадщини та потенціалу освіти, науки й інноватики, мобільності, соціального та правового гарантування для учасників академічної спільноти, діючих фундаторів та послідовників шкіл менеджеризму та здобувачів освіти різних цільових категорій соціальних груп (рівноправної доступності достойних, тих, хто потребує та прагне, а також представників інклюзивних, конфесійних, гендерних, за походженням) у саморозвитку та самоменеджменті студентів, слухачів, курсистів без вікових обмежень неперервності освіти та пролонгованої зайнятості впродовж життя на засадах сталості, в тому числі зацікавлених споживачів портативних освітніх та наукових програм, дорадчо-консультаційних, інформаційно-технологічних, телекомунікаційних та соціальних сервісів, збереження інституційного реноме та відтворення академічного інтелектуального потенціалу; *природоресурсна та природоохоронна* глобальна екологічна безпека геосфер, біосоціогеосферної взаємодії, урбо-, техно-, агро-сфер, природних та антропогенно-змінених наземних і водних екосистем та їх біологічного та ландшафтного різноманіття, безпека життєдіяльності й якості життя, харчування, екотрофології, соціально-побутова; *політична* – квалітологічної, правової, захисту, міграційна, соціальна, економічна, екологічна, захисту державності; *реліктової природної та академічної спадщини, інтелектуального потенціалу нації; військова* – наука передбачення, усунення та запобігання веденню війни як найвищий прояв воєнного мистецтва, частина військової справи дослідження невідповідностей ризиків та небезпек щодо еволюційних закономірностей уникнення війни, також системно-стратегічної взаємодії наддержавних коаліцій, воєнно-стратегічних поглядів держав щодо гарантування безпеки оборони стратегічних рівнів військово-коаліційної силової та оборонної доктрини; *кібер-безпека* – забезпечення рівноважного стану системи інформаційних відносин за якого виникає спроможність успішно і безперервного розвитку за умов інтенсивного впливу зовнішніх і внутрішніх чинників, позитивного та деструктивного інформаційного впливу, веб- та медіа-метрична, соціальних комунікацій з ознаками – сталого розвитку зі набуттям новітніх оптимальних якостей з мінімізацією матеріальних та інтелектуальних ресурсів, безперервністю, компенсаторною стійкістю до впливу зовнішніх деструктивів, в тому числі незворотність розвитку та інтенсивність, здатність саморегуляції; забезпечуються у соціумі встановленням стану динамічної рівноваги між чинниками деструкції та стабілізації, домінування безпечових чинників над конфліктологічними, установлене та системно-виявлені локалізованих джерел небез-

пек, здатність динамічно трансформуватися, щоб інтенсивність реакції системи превалювала над активністю джерел загроз, редукція зовнішніх і внутрішніх небезпек до рівня інституціональних конфліктів; *галузева безпека* – національними інтересами держави, орієнтована на гарантування захисту прав та свобод за видами економічної діяльності країни від деструктивних зовнішніх та внутрішніх економічних невідповідностей і ризиків небезпек, що призводять до деградації та збалансованості соціально-економічних систем національної безпеки України, які призводять до ускладнення та кризового економічного стану й катастрофічного рівня розвитку економіки з погіршенням матеріального забезпечення, родинного статку, екологічної безпеки й якості життя й спричиняє соціально-економічні та екологічні біфуркації природних та антропогенно-змінених екосистем з нарощенням конфліктологічного потенціалу суспільно-політичного балансу України, що загрожує існуванню політичної системи; класифікують як економічну – торговельно-галузеву, виробничу, транспортну, фінансову, банківську; *соціальна* – сукупність механізмів її забезпечення як комплексу нормативного, правового, техніко-регулятивного та інституційного характеру, який орієнтовано на реалізацію державних інтересів соціальної сфери щодо запобігання соціальним загрозам, ліквідації наслідків та досягнення соціально-економічної та екологічної сталості, яка гармонізує досягнення соціальних стратегем, комплекс соціальних взаємин і комунікацій для забезпечення фізіологічних, соціальних, духовно-естетичних, рекреаційних та екологічних потреб людини в об'ємі необхідному для підтримки та забезпечення відповідного рівня якості гідного життя громадянина України (урегульованість статків, гарантій соціального захисту, охорони здоров'я та демографічного благополуччя, відтворення населення та працездатного потенціалу, розвиток сфери освіти, науки й інноватики, забезпечення місцем проживання та державного захисту особистого простору); реалізується через стратегії соціальної безпеки, прогнозування, виявлення, оцінювання соціальних загроз, організація запобігання та усунення небезпек з ліквідацією деградаційних чинників, міжнародна імплементація до нормативно-правової бази міждержавної співпраці, яку націлено на забезпечення соціального комфорту та самопочуття особи, подолання бідності та забезпечення добробуту, формування стійких підприємницьких інтересів у пересічних громадян; реалізація механізму соціальної безпеки здійснюється у процесі формування інтегрованого комплексу організаційно-управлінських процедур основних положень, стратегій соціальної безпеки держави, що полягає в удосконаленні концепції законодавчої та нормативно-правової нормотворчості, забезпечення ме-

тодології оцінювання соціального виміру безпеки, соціальної політики зі передбачення та усунення соціальних загроз і створення механізмів саморегуляції соцбезпеки (здоров'язберігаюча, демографічна, харчова, за сферами працевлаштування, релігійна духовно-моральна, етнічна); *національна безпека* держави полягає у забезпеченні Національного суверенітету, державної цілісності та ідентичності транскордонного представлення державного реноме, міжнародній взаємодії діаспор та національно-природовідповідній дипломатії.

Література

1. Ridei N., Pavlenko D., Plakhotnik O., Gorokhova T., Popova A., 2019, Concept of forming the company innovation strategy. *Academy of Strategic Management Journal* 18 (Special Issue 1), p. 1–6.

2. Ridei N., Khomenko O., Ivanenko I., Filyanina N., Poberezhets H., 2021, Competence of HEIS teachers in the context of lifelong learning. *Laplage In Review*. 7 (1), 516, 530.

3. Ridei N., Tytova N., Yashnyk S., Antipova N., Shpotia T., Didukh I., 2021, The anti-gender movement: an overview of the problem in the context of its impact on the EU education system. *Laplage In Review*, 2021. 7 (3), 22, 32.

NON-FORMAL AND INFORMAL ONLINE LEARNING AS NEW WAYS OF LIFELONG LEARNING

*Karpova O. Odessa National Economic University
E-mail: lenchikarpova@gmail.com*

In recent years, Lifelong Learning has become one of the most widely discussed issues in the field of education and social life. The term “lifelong learning” refers to all learning activities formally, non-formally and informally undertaken throughout life with the aim of improving knowledge, skills and competences in a personal, civic, social and/or employment-related perspective” [5].

The COVID-19 pandemic has affected the overall system of education transferring traditional education methods and tools to various online activities, thus, boosting the development of non-formal and informal online learning.

Non-formal learning, an intentionally chosen learning that takes place outside the formal education and training system, has been seen by a new generation of students as a key to their own customized learning path.